

DET KONGELIGE
SOSIAL- OG HELSEDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 64

(2000-2001)

Om lov om endringer i folketrygdloven
(samleproposisjon våren 2001)

*Tilråding fra Sosial- og helsedepartementet av 6. april 2001,
godkjent i statsråd samme dag.*

1 Innledning og sammendrag

Sosial- og helsedepartementet legger med dette fram forslag til endringer i

- lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)
- lov 30. juni 2000 nr. 57 om endringer i lov 28. februar 1997 om folketrygd og i enkelte andre lover

Forslagene gjelder visse mindre, materielle endringer samt lovtekniske justeringer med sikte på klargjøring og forenkling. De har ingen eller svært små økonomiske konsekvenser.

Forslagene gjelder:

- *Opptreningsinstitusjoner og spesielle helseinstitusjoner (helsesportssentra).*
Endringsforslaget innebærer at det innføres en felles hjemmel for stønad til opptreningsinstitusjoner og helsesportssentra m.m. i folketrygdloven § 5-20. Siktemålet er å innføre lik finansiering ved en felles forskrift (punkt 2).
- *Avvikling av ordningen med grunnstønad til mobiltelefon.*
Endringen er i overensstemmelse med Stortingets vedtak i forbindelse med statsbudsjettet for 2001 (punkt 3).
- *Overskudd på utgiftsgodtgjørelser tas med i beregning av sykepengegrunnlaget.*
Endringen innebærer at overskudd på utbetalte godtgjørelser som anses for å være en del av lønnsinntekten og som det betales inntektsskatt av, tas med i sykepengegrunnlaget etter folketrygdloven § 8-29 (punkt 4).
- *Sykepenger til vernepliktige.*
Vernepliktige som blir arbeidsuføre mens de utfører militær- eller siviltjeneste har rett til sykepenger etter at tjenesten er slutt. Departementet foreslår en endring i § 8-46 for å klargjøre at vernepliktige også har rett til sykepenger ved sykedimittering (punkt 5).
- *Rett til sykepenger for arbeidstakere som mottar vartpenger fra Statens Pensjonskasse.*
Endringen innebærer at vartpenger likestilles med dagpenger etter folketrygdloven og ventelønn fra Statens Pensjonskasse og gir rett til sykepenger etter folketrygdloven § 8-49. Ytelsene har hovedsakelig samme formål og gir kompensasjon for bortfall av arbeidsinntekt (punkt 6).
- *Opphevelse av unødvendig bestemmelse om attføringsstønad til trening og behandling i godkjent attføringsinstitusjon.*
Bestemmelsen i folketrygdloven om attføringsstønad til trening og behandling i godkjent attføringsinstitusjon anses overflødig og foreslås opphevet (punkt 7).
- *Klargjøring av hvilken rekkevidde en godkjenning som yrkesskade skal ha.*
Det foreslås en presisering av at et trygdekontors godkjenning som yrkesskade er begrenset til å gjelde i forhold til de særytelser som trygdekontoret kan innvilge (punkt 8).
- *Stønad til barnetilsyn ved forbigående sykdom.*
Endringen innebærer at stønad til barnetilsyn også kan gis når en enslig mor eller far allerede har en forbigående sykdom når stønadstilfellet oppstår (punkt 9.1).
- *Overgangsstønad til enslig mor eller far.*

Endringen innebærer at overgangsstonad til enslig mor eller far faller bort i den utstrekning vedkommende mottar pensjons- eller trygdeytelser til livsopphold fra utlandet, slik det gjelder for tilsvarende ytelser fra folketrygden (punkt 9.2).

- *Sosial- og helseinstitusjoners plikt til å gi rutinemessige meldinger til trygdens organer om innskriving og utskrivning av klienter.*

Presisering slik at det klart går fram at de sosial- og helseinstitusjoner som blir pålagt å gi rutinemessige meldinger om innskriving og utskrivning av klienter, plikter å gjøre dette uten hinder av taushetsplikt (punkt 10).

- *Refusjon til arbeidsgiver av forskuttert reisetilskott etter arbeidsgiverperioden.*

Endring i folketrygdloven slik at arbeidsgiver som forskutterer reisetilskott etter arbeidsgiverperioden for å dekke nødvendige ekstra transportutgifter etter folketrygdloven § 8-14, kan kreve reisetilskottet refundert fra folketrygden (punkt 11).

Forslaget om å avvikle ordningen med grunnstonad til mobiltelefon vil gi en netto innsparing for folketrygden på 1 mill. kroner. Dette er allerede innarbeidet i statsbudsjettet for 2001.

Forslaget om at vartpenger skal gi rett til sykepenger, anslås til å gi en årlig merutgift for folketrygden på maksimalt 1 mill. kroner, og en tilsvarende innsparing for Statens Pensjonskasse.

De øvrige forslagene i proposisjonen vil ikke ha nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser.

2 Felles regelverk for opptreningsinstitusjoner og helsesportssentra m.m. - folketrygdloven § 5-20

2.1 Innledning

I dag ytes det stønad til opptreningsinstitusjoner etter en forskrift gitt med hjemmel i folketrygdloven § 5-22 mens stønad til spesielle helseinstitusjoner (helsesportssentra) gis etter folketrygdloven § 5-20. *Departementet foreslår en felles hjemmel for stønad til opptreningsinstitusjoner og helsesportssentra m.m. Hensikten er å innføre en lik finansieringsordning for disse institusjonene ved en felles forskrift.*

2.2 Gjeldende rett

Etter folketrygdloven § 5-22 kan det ytes bidrag til dekning av utgifter til helsetjenester når utgiftene ikke ellers dekkes etter folketrygdloven eller andre lover. Med hjemmel i bestemmelsen er det gitt en forskrift som åpner adgang til å dekke utgifter til forskjellige formål, blant annet utgifter til opptreningsinstitusjoner. Når oppholdet ved en opptreningsinstitusjon er godkjent av trygdekontoret, dekkes utgiftene ut fra den enkelte brukers oppholdstid. Klientene betaler en egenandel.

Helsesportssentrene er godkjente med hjemmel i sykehusloven som «annen helseinstitusjon». Dette gjelder Beitostølen helsesportssenter, Valnesfjord helsesportssenter, Attføringscenteret i Rauland og Hernes Institutt. Godkjente driftsutgifter dekkes med hjemmel i folketrygdloven § 5-20. Departementet godkjenner den enkelte institusjons budsjett, fastsetter antall kurdøgn og en pris per kurdøgn. Det betales ingen egenandel.

Det er ikke utarbeidet noen forskrift for helsesportssentrene.

Det gis også stønad til Glittreklinikken m.fl. etter folketrygdloven § 5-20.

2.3 Departementets vurdering og forslag

Opptreningsinstitusjonene og helsesportssentrene er ikke prinsipielt forskjellige og yter stort sett tjenester av samme karakter. Det er visse forskjeller mellom enkelte institusjoner, men likhetene er så store at departementet mener at institusjonene bør ha lik finansieringsordning. Det anses som uhensiktsmessig å opprettholde forskjellige finansieringsordninger for de to gruppene. Som et første skritt foreslår departementet å endre folketrygdloven § 5-20 første ledd slik at bestemmelsen hjemler adgang til å gi stønad til både opptreningsinstitusjoner og helsesportssentra m.m. Det gir grunnlag for å forankre nye felles forskrifter i bestemmelsen.

Departementet arbeider for tiden med en ny forskrift for både opptreningsinstitusjoner og de fire nevnte helsesportssentrene. Siktemålet er at forskriften skal fastsettes med hjemmel i spesialisthelsetjenesteloven og folketrygdloven § 5-20 slik den lyder etter forslaget. Som en konsekvens endres

den forskriften som i dag hjemler stønad til opptreningsinstitusjoner. Som nevnt er denne forskriften gitt med hjemmel i folketrygdloven § 5-22.

I Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) sluttet Stortinget seg til at opptreningsinstitusjonene skal ha lik egenandel. Institusjonene har ikke anledning til å øke den fastsatte egenandelen, og bidragssatsen for 2001 vil derfor måtte variere i forhold til kostnadene ved institusjonene.

For helsesportssentrene fastsetter departementet antall kurdøgn, en pris per kurdøgn og godkjenner driftsbudsjettet. Folketrygden dekker de godkjente driftsutgiftene fullt ut.

Departementet finner det ikke hensiktsmessig å gjøre finansieringsordningen for helsesportssentrene gjeldende også for opptreningsinstitusjonene. Det anses som uhensiktsmessig å godkjenne driftsbudsjett for 38 opptreningsinstitusjoner i tillegg til de fire helsesportssentrene. For å få en lik ordning for alle disse institusjonene ønsker departementet at både opptreningsinstitusjonene og helsesportssentrene finansieres ved at det ytes stønad til drift etter satser, som kan variere, og at alle institusjonene skal kunne ta egenandel.

Departementet vil beregne stønad for den enkelte institusjon, etter den enkelte institusjons kostnadsnivå.

På samme måte som for opptreningsinstitusjoner, forutsettes det at trygdeetaten også for Beitostølen helsesportssenter, Valnesfjord helsesportssenter, Attføringssenteret i Rauland og Hernes Institutt godkjenner det enkelte opptreningsopphold.

Det gjøres ikke endringer i forhold til godtgjøring av utgifter til Glittreklinikken m.fl.

På denne bakgrunn foreslår departementet at folketrygdloven § 5-20 første ledd endres slik at det ytes stønad til opptreningsinstitusjoner og helsesportssentra med hjemmel i den samme bestemmelsen. Endringen innebærer at en felles forskrift kan gis med hjemmel § 5-20 andre ledd.

Det vises til lovforslaget.

2.4 Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet foreslår at lovendringen trer i kraft 1. juli 2001. Endringen har ingen økonomiske konsekvenser. Endringen fører til noe merarbeid for trygdeetaten som i motsetning til i dag også må godkjenne opphold i Beitostølen helsesportssenter, Valnesfjord helsesportssenter, Attføringssenteret i Rauland og Hernes Institutt.

3 Avvikling av ordningen med grunnstønad til mobiltelefon - folketrygdloven § 6-3 første ledd bokstav d

Etter gjeldende regler kan det tilstås stønad til mobiltelefon som spesialutstyr ved siden av stønad til kjøp av motorkjøretøy. Stønad til mobiltelefon kan gis til funksjonshemmede som ikke kan klare utstigning fra motorkjøretøyet på egen hånd for å tilkalle hjelp ved uhell. Dersom mobiltelefon ble tilstått kunne det etter tidligere praksis gis grunnstønad etter sats 1 uten nærmere vurdering av utgiftene.

I statsbudsjettet for 2001 (St.prp. nr. 1 (2000-2001) Folketrygden) ble det foreslått at grunnstønad til mobiltelefon skulle avvikles fra 2001. Det ble forutsatt at tiltaket bare skulle gjelde for nye tilfeller.

Stortinget sluttet seg til forslaget, jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001).

Fra 1. januar 2001 har Rikstrygdeverket endret retningslinjene for grunnstønad til mobiltelefon slik at det må foretas en nærmere vurdering av utgiftene. Det er lagt til grunn at det i de aller fleste tilfellene ikke vil være nødvendige ekstraavgifter som tilsvarer sats 1 (kr 6 276). Grunnstønad til mobiltelefon vil etter dette normalt ikke kunne tilstås.

Departementet foreslår at lovteksten presiseres slik at det ikke lenger fremgår av loven at det kan gis stønad til mobiltelefon.

Det vises til § 6-3 første ledd bokstav d i lovforslaget.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks. Endringen ble i statsbudsjettet for 2001 anslått til å gi en netto innsparing for folketrygden på 1 mill. kr.

4 Beregning av sykepengegrunnlaget etter folketrygdloven § 8-29 - overskudd på utgiftsgodtgjørelser

4.1 Innledning

Departementet foreslår at overskudd på utgiftsgodtgjørelser som blir ansett som en del av lønnsinntekten og som det betales inntektsskatt av, tas med ved beregning av sykepengegrunnlaget. Dette overskuddet tas etter § 3-30 med ved fastsettelse av antatt årlig arbeidsinntekt som legges til grunn for beregning av pensjon ved yrkesskade.

4.2 Gjeldende rett

Sykepengegrunnlaget for arbeidstakere er den inntekten som sykepengene skal regnes ut etter. Sykepengegrunnlaget for arbeidstakere fastsettes etter bestemmelsene i folketrygdloven §§ 8-28 til 8-30. Etter folketrygdloven § 8-29 regnes lønnsinntekt og andre godtgjørelser som er resultat av arbeidstakerens egen arbeidsinnsats med når den aktuelle ukeinntekten skal beregnes. Tillegg for ubekvem arbeidstid og ulempetillegg regnes også med. Derimot tas ikke med godtgjørelser som helt eller delvis skal dekke utgifter i forbindelse med arbeid, da disse utgiftene heller ikke påløper når arbeidstakeren ikke er i arbeid. Dette gjelder blant annet diettgodtgjørelse, bilgodtgjørelse, verktøygodtgjørelse og smussgodtgjørelse. Naturalytelser som stanses under sykefravær, tas med ved beregning av sykepengegrunnlaget med den verdien som legges til grunn ved utligning av inntektsskatt.

4.3 Departementets vurdering og forslag

I sykepengegrunnlaget medregnes lønnsinntekt og andre godtgjørelser som er resultat av arbeidstakerens egen arbeidsinnsats. I de senere år har skattemyndighetene kommet til at flere typer naturalytelser og utgiftsgodtgjørelser gir overskudd som må anses som en del av lønnsinntekten og dermed pensjonsgivende inntekt.

Tidligere fikk for eksempel flygende personell all diett utbetalt skattefritt. For flygende personell er det blitt utbetalt vesentlig høyere diettgodtgjørelse enn det statens satser utgjør, og en betydelig del av lønnspåleggene til disse yrkesgruppene er kommet gjennom økning av diettsatsene. Etter omlegging av skatte- og avgiftsregler i 1997 ble flygende personell ansett for å ha mobilt arbeidssted, og ble ikke lenger ansett for å være på tjenestereise. Arbeidsgiver ble pålagt å trekke skatt av nesten all diettgodtgjørelse. Arbeidsgiveren betaler også arbeidsgiveravgift av denne godtgjørelsen.

Prinsippet for fastsettelse av inntektsgrunnlaget for beregning av pensjoner m.m. ved yrkesskade (§ 3-30), er langt på vei sammenfallende med prinsippet for fastsettelse av sykepengegrunnlaget. Målet i begge tilfelle er å

komme fram til det som er den normale årsinntekt på det tidspunktet arbeidsuførheten oppstår.

Når antatt årlig arbeidsinntekt på skadetidspunktet skal fastsettes, regnes etter § 3-30 godtgjørelser av midlertidig eller tilfeldig art ikke med. Naturalytelser og overskudd på utgiftsgodtgjørelser regnes med og gis den verdien som legges til grunn ved utligning av inntektsskatt. Departementet anser det rimelig at tilsvarende bør gjelde ved beregning av sykepengegrunnlaget. Dette vil gi bedre harmonisering av lovreglene i § 8-29 og § 3-30.

Departementet mener at endringen bør gjelde alle typer utgiftsgodtgjørelser hvor overskuddet på godtgjørelsene er å anse som lønnsinntekt og resultat av arbeidstakerens arbeidsinnsats.

På denne bakgrunn foreslås at overskudd på utgiftsgodtgjørelser som blir ansett som en del av lønnsinntekten og som det betales inntektsskatt av, skal tas med ved beregningen av sykepengegrunnlaget.

Det vises til § 8-29 andre ledd i lovforslaget.

4.4 Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks. Endringen har ikke administrative eller økonomiske konsekvenser av betydning.

5 Sykepenger til vernepliktige - folketrygdloven § 8-46

Vernepliktige som blir arbeidsuføre mens de utfører militær- eller siviltjeneste har rett til sykepenger etter at tjenesten er slutt. *Departementet foreslår en endring i § 8-46 for å klargjøre at vernepliktige også har rett til sykepenger ved midlertidig dimittering på grunn av sykdom.*

Personer som blir langvarig syke under avtjening av militær- eller siviltjenesten, kan bli midlertidig dimittert på grunn av sykdom. I prinsippet skal da vedkommende tilbake og fullføre tjenesten. Under den midlertidige sykedimitteringen opphører dagpengene fra forsvaret eller siviltjenesten. Under kortere sykepermisjon som ikke innebærer avbrudd i tjenesten opprettholdes dagpengene. Lov om folketrygd av 17. juni 1966 § 3-13 nr. 3 andre ledd ga vernepliktige rett til sykepenger etter *dimittering*. Midlertidig sykedimittering falt inn under bestemmelsens anvendelsesområde. Bestemmelsen ble videreført i den nye folketrygdloven av 1997. I henhold til § 8-46 andre ledd bokstav a ytes sykepenger fra og med dagen etter at *tjenesten er slutt*. Det følger av forarbeidene til den nye folketrygdloven (Ot.prp. nr. 29 1995-1996 s. 96-97) at den nye ordlyden ikke var ment å innebære noen endring i gjeldende rett.

Bestemmelsens nåværende ordlyd har ført til usikkerhet om hvordan bestemmelsen skal praktiseres. *Departementet ønsker å klargjøre at det kan ytes sykepenger også under midlertidig dimittering på grunn av sykdom.*

Det vises til § 8-46 andre ledd bokstav a i lovforslaget.

Det foreslås at endringen trer i kraft straks. Endringen vil ikke ha administrative eller økonomiske konsekvenser.

6 Rett til sykepenger for arbeidstakere som mottar vartpenger fra Statens Pensjonskasse - folketrygdloven § 8-49

6.1 Innledning

Arbeidstakere som mottar vartpenger fra Statens Pensjonskasse har ikke rett til sykepenger ved sykdom etter folketrygdloven § 8-49 på lik linje med medlemmer som mottar dagpenger etter folketrygdloven eller ventelønn etter tjenestemannsloven.

Disse tre ytelsene gir økonomisk kompensasjon ved bortfall av arbeidsinntekt og har langt på vei det samme formål.

Departementet foreslår å likestille vartpengemottakere med ventelønns-mottakere og dagpengemottakere når det gjelder rett til sykepenger ved arbeidsuføret.

6.2 Bakgrunn. Gjeldende rett

Tilsatte i medlemsvirksomheter i Statens Pensjonskasse utenom staten som blir sagt opp og som det antas vil ha vansker med å skaffe annet høvelig arbeid, kan etter lov om Statens Pensjonskasse § 24 tredje ledd etter nærmere vilkår tilstås vartpenger. Nærmere regler om dette er gitt i forskrift om vartpenger gitt med hjemmel i lov om Statens Pensjonskasse § 24. I § 6 i denne forskriften er det et krav at medlemmet står tilmeldt arbeidsformidlingen som reell arbeidssøker. I tillegg må medlemmet være arbeidsløs på grunn av at stillingen inndras eller at han eller hun blir oppsagt uten egen skyld. Personer som mottar vartpenger har også i utgangpunktet rett til dagpenger fra folketrygden, men denne retten faller bort ved mottak av vartpenger.

Vartpenger skal utgjøre 66 prosent av stillingens pensjonsgrunnlag dersom vedkommende ville fått 30 års tjenestetid til stillingens aldersgrense ved fortsatt tjeneste. Vartpengene avkortes forholdsmessig ved kortere tjenestetid. Vartpenger tilstås som hovedregelen for ett år om gangen.

Vartpenger kan som nevnt bare tilstås dersom medlemmet står tilmeldt arbeidsformidlingen som reell arbeidssøker. Sykmeldte vartpengemottakere kan derfor bli stående uten inntektssikring, dersom de ikke er arbeidsføre.

Vartpengemottakere kan i inntil tre måneder etter siste arbeidsdag beholde en rett til sykepenger etter folketrygdloven § 8-47. Ifølge denne bestemmelsen ytes sykepenger først fra 15. dag etter sykmeldingstidspunktet og med 65 prosent av sykepengegrunnlaget.

6.3 Departementets vurdering og forslag

Statens Pensjonskasse som administrerer og utbetaler vartpenger, har tatt opp spørsmålet om sykepenger med Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Ventelønn ble tatt med ved lovendring 1. juli 1994. Begrunnelsen for dette var i Ot.prp. nr. 41 (1993-94) at ventelønn bare kan tilståes en tjenestemann som har meldt seg til arbeidsformidlingen som reell arbeidssøker. I tillegg må vedkommende være arbeidsledig uten egen skyld.

Siden vartpenger i likhet med ventelønn må betraktes som en form for arbeidsledighetstrygd, finner Statens Pensjonskasse det rimelig at også vartpengemottakere skal ha rett til sykepenger ved sykdom.

Departementet anser at vartpenger langt på vei dekker de samme formål som ventelønn. Når det gjelder rett til fødsels- og adopsjonspenger etter folketrygdlovens kapittel 14 likestilles perioder med vartpenger med yrkesaktivitet på samme måte som perioder med ventelønn og dagpenger.

Departementet legger også vekt på at vartpengemottakere som blir syke i dag heller ikke får ta del i trygdeetatens oppfølgingsarbeid med sykmeldte.

På denne bakgrunn foreslås at vartpenger gir rett til sykepenger etter folketrygdloven § 8-49 på lik linje med dagpenger etter folketrygdloven og ventelønn etter tjenestemannsloven.

Departementet foreslår at sykepengegrunnlaget for vartpengemottakere settes lik vartpengebeløpet, likevel begrenset til seks ganger grunnbeløpet som er maksimumsbeløpet for dagpenger og sykepenger ifølge folketrygdloven § 4-11 og § 8-10.

Det vises til § 8-49 i lovforslaget.

6.4 Ikrafttredelse. Overgangsbestemmelser. Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks, og gis virkning også for løpende tilfeller.

Statens Pensjonskasse opplyser at ved utgangen av 2000 mottok ca. 200 personer vartpenger. Departementet legger til grunn at mottakere av vartpenger som regel ikke vil bli sykmeldt ved kortvarig sykdom. På denne bakgrunn anslås de årlige merutgifter for folketrygden til maksimalt 1 mill. kroner. Endringen vil gi en tilsvarende innsparing for Statens Pensjonskasse.

7 Opphevelse av bestemmelse om attføringsstønad til trening og behandling i godkjent attføringsinstitusjon - lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 11-7 og lov 30. juni 2000 nr. 57 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd og i enkelte andre lover § 11-8

Etter folketrygdloven § 11-7 andre ledd bokstav a og endringslov 30. juni 2000 nr. 57 § 11-8 andre ledd bokstav a gis det attføringsstønad til trening og behandling i godkjent attføringsinstitusjon. Disse bestemmelsene anses overflødige og foreslås opphevet.

Etter lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 11-7 andre ledd bokstav a kan det ytes attføringsstønad til personer som gjennomfører et yrkesrettet attføringstiltak. Den samme bestemmelsen er også tatt inn i lov 30. juni 2000 nr. 57 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd og i enkelte andre lover § 11-8 andre ledd bokstav a. Det er ikke bestemt når endringsloven skal tre i kraft.

Folketrygdloven setter ingen vilkår for hvor et attføringstiltak skal gjennomføres, men tiltaket må være godkjent som nødvendig og hensiktsmessig for at det skal kunne utløse rettigheter til ytelser etter folketrygdloven kapittel 11. Slik lovteksten fremstår i dag, ser det ut som det er spesielle rettigheter knyttet til det å være godkjent som attføringsinstitusjon. Dette er misvisende da status som attføringsinstitusjon ikke har noen praktisk betydning i forhold til rettighetene etter folketrygdloven kapittel 11. Godkjenning som attføringsinstitusjon har ingen betydning for om skolen/utdanningen kan godkjennes som attføringstiltak, og har heller ingen betydning for hvilke ytelser medlemmet kan ha krav på.

I samråd med Arbeids- og administrasjonsdepartementet foreslår Sosial- og helsedepartementet å oppheve bestemmelsene om godkjent attføringsinstitusjon i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 11-7 andre ledd bokstav a og lov 30. juni 2000 nr. 57 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd og i enkelte andre lover § 11-8 andre ledd bokstav a. Det vises til lovforslagene.

Endringen i folketrygdloven § 11-7 foreslås å tre i kraft straks. Endringen i endringsloven 30. juni 2000 nr. 57 § 11-8 foreslås å tre i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Endringene har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser.

8 Presisering av reglene om godkjenning av en skade/sykdom som yrkesskade - folketrygdloven § 13-2

8.1 Innledning

Folketrygden gir visse særfordeler utover det ordinære stønadstilbud ved yrkesskader. For å få slike særytelser må skaden/sykdommen være godkjent som en yrkesskade. *Departementet foreslår å presisere at et trygdekontors godkjenning som yrkesskade bare skal gjelde i forhold til de særytelser trygdekontoret har kompetanse til å innvilge.* Formålet er bl.a. å tilpasse vurderingen av godkjenningsspørsmålet i forhold til delegert avgjørelsesmyndighet, samt sikre en noe raskere og enklere saksbehandling i mindre alvorlige yrkesskadesaker.

8.2 Bakgrunn. Gjeldende rett

Folketrygdloven har enkelte *særregler ved yrkesskade*, jf. folketrygdloven § 13-2 første ledd som lyder:

«Den som blir rammet av en yrkesskade eller likestilt yrkessykdom som går inn under dette kapitlet, har rett til ytelser etter særskilte bestemmelser.»

De fleste stønadskapitlene i folketrygdloven har særregler som kommer til anvendelse dersom stønadsbehovet er forårsaket av en yrkesskade. I tillegg til at folketrygdens ordinære ytelser gis etter mer fordelaktige regler, kan det også gis en særskilt mænerstatning («ulempeerstatning») for ikke-økonomisk tap.

For at det skal anses å foreligge en yrkesskade må en del vilkår være oppfylt; bl.a. kreves det at vedkommende var yrkesskadedekket, at skaden er av en viss art, at den er meldt, og at det foreligger årsakssammenheng. Spørsmålet om det foreligger en yrkesskade blir i praksis avgjort før det tas stilling til krav om særytelser ved yrkesskade.

Etter folketrygdloven § 20-2 er Rikstrygdeverket *tillagt kompetansen til å treffe vedtak* etter folketrygdloven. Rikstrygdeverket har imidlertid adgang til å delegerer slik kompetanse til fylkestrygdekontorene, hjelpemiddelsentralene og trygdekontorene. Rikstrygdeverket har med virkning fra 1. januar 2001 foretatt full delegering av avgjørelsesmyndighet i enkeltsaker til ytre etat.

Trygdekontorene har fått delegert myndighet i forhold til en rekke av (sær)ytelsene for yrkesskade, herunder spørsmålet *om* det foreligger en yrkesskade. Vurderingen av en del yrkesskadetilfeller, bl.a. yrkessykdommer, er imidlertid ofte komplekse. I slike saker er derfor avgjørelsesmyndigheten begrenset til å avgjøre spørsmålet om tildeling av korttidstyelser etter folketrygdloven kapittel 5 (helsetjenester) og 8 (sykepenges). Eventuell vurdering i forhold til andre kapitler er avhengig av at det riksdekkende sentral-

kontoret for yrkesskadesaker (fylkestrygdekontoret i Oslo) har vurdert og tatt standpunkt til saken.

Før det er aktuelt å tildele særskilte yrkesskadedytelser skal som nevnt spørsmålet om det foreligger en yrkesskade avklares. Resultatet av denne vurderingen kan bli det man i praksis gjerne kaller en *godkjent yrkesskade*. I forhold til delegert avgjørelsesmyndighet er vurderingen av dette spørsmålet normalt uproblematisk, fordi godkjenningen bare utløser ytelser som trygdekontoret er delegert kompetanse til å tildele. Melding om yrkesskade til et trygdekontor vil i de fleste tilfellene ha relasjon til korttidsytelser som f.eks. stønad til helsetjenester (folketrygdloven kapittel 5). I det dominerende antall tilfeller vil det ikke foreligge et behov utover disse stønadene.

Problemstillingen kan oppstå i tilfeller der en godkjenning som yrkesskade får virkning i forhold til de stønadstyper hvor trygdekontoret ikke er delegert myndighet. Trygdekontorets godkjenning som yrkesskade kan da gi føringer utover de stønadsområder som delegasjonen omfatter, og vil i så måte kunne stå i motsetningsforhold til intensjonen bak delegering av avgjørelsesmyndighet. Når det gjelder reglene om omgjøring av vedtak i forhold til dette spørsmålet, synes Trygderetten i en del saker å ha lagt til grunn at et underordnet trygdekontors avgjørelse av godkjennesspørsmålet langt på vei vil ha gjennomslagskraft i forhold til det overordnede organs vurdering av samme spørsmål.

I praksis vil det trolig bare være et mindre antall tilfeller der problemstillingen blir aktuell. Årsakene til dette er flere. Bl.a. vil det overordnede organ normalt ha samme syn på godkjennesspørsmålet som trygdekontoret. Videre kreves det også ofte sammenheng mellom yrkesskaden og stønadsbehovet, f.eks. kreves det ved uførepensjon at arbeidsuførheten har oppstått på grunn av yrkesskaden. Problemstillingen kan imidlertid tenkes å oppstå i tilfeller der skaden blir alvorligere enn først antatt, eller at det søkes om helt andre ytelser enn det som først var aktuelt. Det kan f.eks. vise seg at en ubetydelig småskade som trygdekontoret på noe feilaktig grunnlag har vurdert som en yrkesskade, senere viser seg å være langt alvorligere og det søkes derfor om helt andre ytelser.

Spørsmålet blir om trygdekontorets vurdering av at det foreligger en yrkesskade, i forhold til f.eks. fritak for egenandel ved legebekost, skal være avgjørende for spørsmålet om senere tildeling av f.eks. uførepensjon eller livsvarig mænerstatning. Dersom trygdekontorets vurdering av om det var en yrkesskade tillegges virkning for framtidige krav overfor overordnet organ, kan trygdekontorets vurderinger i praksis utløse ytelser som kontoret ikke er tillagt kompetanse til å avgjøre.

8.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet ser at delegasjon av vedtaksmyndighet i yrkesskadesaker kan reise enkelte problemstillinger i forhold til rekkevidden av det underordnede organs vedtak. I enkelte tilfelle kan et trygdekontors godkjenning av en yrkesskade få virkning også i forhold til stønadstyper der trygdekontoret ikke er delegert avgjørelsesmyndighet. Som nevnt ovenfor vil denne problemstillingen bare være aktuell i et mindre antall saker.

I prinsippet kunne man tenke seg at spørsmålet om godkjenning som en yrkesskade behandles like grundig i alle tilfeller, når melding om yrkesskade kommer inn til trygdeetaten, uavhengig av om det kreves en bestemt ytelse eller ikke. Dette for å forsikre seg om at spørsmålet er undergitt en tilstrekkelig faglig god og grundig vurdering, f.eks. dersom det viser seg at det senere også blir aktuelt med andre ytelser.

På den annen side ville dette kreve et betydelig arbeid fra trygdeetaten. Det mottas i dag ca. 80 000 meldinger om yrkesskader i året (hvorav ca. 28 000 er skader på skoleelever/studentene). Om lag 3000 tilfeller gjelder påberopte yrkessykdommer, der det er sentralkontoret for yrkesskade som tar stilling til eventuell tildeling av langtidsytelser. Skademeldingen fungerer i praksis som et krav om godkjenning som en yrkesskade. Det kan derfor være ønskelig å la vurderingen av om det foreligger en yrkesskade eller ikke ha en noe begrenset virkning. Spørsmålet må også ses i sammenheng med ønsket om en rask og enkel avgjørelse i mindre og kurante yrkesskadesaker.

Selv om det må antas å foreligge en viss adgang til å ta forbehold om vedtakets rekkevidde etter alminnelige regler allerede i dag, kan det være hensiktsmessig å foreta en klargjøring av spørsmålet i folketrygdloven. *Departementet foreslår derfor en presisering av at et trygdekontors godkjenning som yrkesskade bare gjelder i forhold til de særytelser kontoret har kompetanse til å innvilge. Departementet legger til grunn at medlemmet blir gjort oppmerksom på slike begrensninger i vedtaket.* Det legges til grunn at trygdekontorets godkjenning som yrkesskade også skal gjelde i forhold til folketrygdloven kap. 11 selv om trygdekontoret ikke har full kompetanse til å innvilge ytelser etter dette kapitlet.

Utbetaling av korttidsstønadene i folketrygden vil normalt ikke dreie seg om vesentlige eller varige beløp for verken trygden eller den enkelte. Godkjenning av en skade/sykdom som yrkesskade vil imidlertid pålegge trygden utbetalinger av betydelig størrelse og varighet når det gjelder rehabiliterings-/attføringspenger, pensjonsytelser og mènnerstatning. Den som har pådratt seg en yrkesskade som i utgangspunktet bare aktualiserer utbetaling av en korttidsytelse, vil trolig ikke ha innrettet seg på at godkjennelsen også skal gjelde i forhold til andre mulige framtidige krav om andre ytelser. Etter departementets oppfatning vil dette i alle fall være tilfellet der vedkommende er gjort oppmerksom på et slike begrensninger i vedtaket.

Forslaget vil trolig også kunne forenkle og sikre en raskere saksbehandlingsprosess ved mindre alvorlige skader. Ved ubetydelige småskader - som etter all sannsynlighet ikke vil medføre varige mèn - kan trygdekontoret i dag be medlemmet om å melde skaden selv eller skrive en skadeforklaring, framfor å sette i gang et mer tidkrevende arbeid med å få opplysninger fra den meldepliktige. Dette skal imidlertid ikke gjøres for skader som typisk kan forverre seg, f.eks. hodeskader og ryggskader, og som derfor kan bli påberopt senere i forhold til ytelser utover refusjon av utgifter til medisinsk behandling. Departementet antar at man ved å begrense rekkevidden av godkjenningen i saker som er delegert til trygdekontoret, i større utstrekning kan benytte seg av en noe enklere saksbehandlingsprosess i kurante saker.

Det vises til § 13-2 nytt tredje ledd i lovforslaget.

8.4 Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks. Endringen vil ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

9 Mindre endringer i stønadsordningen for enslig mor eller far

9.1 Stønad til barnetilsyn ved forbigående sykdom - folketrygdloven § 15-11 andre ledd

9.1.1 Innledning

Departementet foreslår at det kan gis stønad til barnetilsyn når stønadsmottaker har en forbigående sykdom når stønadstilfellet oppstår. I dag må stønaden være innvilget før sykdommen inntreffer.

9.1.2 Gjeldende rett

Regler om når en enslig mor eller far kan innvilges stønad til barnetilsyn etter folketrygdloven er hjemlet i § 15-11.

Stønad til barnetilsyn *faller ikke bort* før etter ett år når forsørgeren har en forbigående sykdom som hindrer utdanning, arbeid og tilmelding til arbeidsformidlingen som reell arbeidssøker. Dette følger av folketrygdloven § 15-11 andre ledd. Ordlyden innebærer at stønaden må være innvilget når sykdommen inntreffer dersom man skal ha rett til stønad til barnetilsyn ved forbigående sykdom. I Ot.prp. nr. 8 (1996-1997) s. 39 uttales det:

«Det foreslås at stønaden i slike tilfeller kan beholdes opp til ett år.»

Gjeldende bestemmelse innebærer således at enslig mor eller far som har en forbigående sykdom når stønadstilfellet oppstår ikke har rett til stønad til barnetilsyn.

9.1.3 Departementets vurdering og forslag

Stønad til barnetilsyn gis bare for perioder hvor det kan dokumenteres tilsynsutgifter. I skoleferier hvor barnehage/skolefritidsordningen er stengt og forsørgeren ikke har tilsynsutgifter, gis det ikke stønad til barnetilsyn. Det innebærer at dersom den enslige moren eller faren blir forbigående syk i denne perioden vil han eller hun ikke kunne få stønad til barnetilsyn når barnehagen/skolefritidsordningen åpner igjen etter ferien. Etter departementets oppfatning vil det være rimelig å gi stønad til barnetilsyn i inntil ett år ved forbigående sykdom uavhengig av når sykdommen oppsto.

Departementet foreslår derfor at det skal kunne gis stønad til barnetilsyn i inntil ett år når forsørgeren har en forbigående sykdom før stønaden er innvilget. Sykdommen må som i dag hindre forsørgeren i utdanning, arbeid og tilmelding til arbeidsformidlingen som reell arbeidssøker.

Det vises til § 15-11 andre ledd i lovforslaget.

Når det gjelder ikrafttredelse, økonomiske og administrative konsekvenser, se punkt 9.3 nedenfor.

9.2 Overgangsstønad. Forholdet til andre folketrygdytelser m.m. - folketrygdloven § 15-14 første ledd

9.2.1 Innledning

Departementet foreslår at overgangsstønad til enslig mor eller far faller bort i den utstrekning vedkommende mottar pensjons- eller trygdeytelser til livsopphold fra utlandet, slik det gjelder for tilsvarende ytelser fra folketrygden.

9.2.2 Gjeldende rett

Folketrygdloven § 15-14 gir regler om i hvilke tilfeller overgangsstønad etter kapittel 15 skal reduseres fordi den enslige moren eller faren mottar tilsvarende ytelse/pensjon. Overgangsstønaden faller bort i den utstrekning vedkommende mottar ytelser til livsopphold i form av alderspensjon, uførepensjon, foreløpig uførestønad, rehabiliteringspenger, attføringspenger eller pensjon eller overgangsstønad som gjenlevende ektefelle fra folketrygden. Det samme gjelder når vedkommende mottar avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for.

Etter dagens regler vil ikke overgangsstønaden reduseres eller falle bort dersom den enslige moren eller faren mottar tilsvarende pensjons- eller trygdeytelse fra utlandet.

9.2.3 Departementets vurdering og forslag

Formålet med overgangsstønad etter folketrygdloven kapittel 15 er å sikre inntekt for enslig mor eller far som har aleneomsorg for barn, og gi vedkommende midlertidig hjelp til selvhjelp slik at de kan bli i stand til å forsørge seg selv ved eget arbeid. Overgangsstønaden reduseres i forhold til arbeidsinntekt, jf. § 15-9, og reduseres eller faller bort dersom vedkommende mottar ytelser til livsopphold som nevnt § 15-14 første ledd, f.eks. uførepensjon.

I situasjoner hvor den enslige moren eller faren mottar ytelser til livsopphold fra utlandet samtidig som vedkommende mottar overgangsstønad, er det rimelig at stønaden fra utlandet medfører at overgangsstønaden reduseres eller faller bort.

Departementet foreslår derfor at overgangsstønad til enslig mor eller far faller bort i den utstrekning vedkommende mottar pensjons- eller trygdeytelser til livsopphold fra utlandet.

Det vises til § 15-14 første ledd i lovforslaget.

Når det gjelder ikrafttredelse, økonomiske og administrative konsekvenser, se punkt 9.3 nedenfor.

9.3 Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet foreslår at endringene i folketrygdloven §§ 15-11 og 15-14 trer i kraft 1. august 2001.

Forslaget i *punkt 9.1* om å gi stønad til barnetilsyn i inntil ett år når forsørgeren allerede har en forbigående sykdom før stønaden er innvilget, vil ikke ha økonomiske konsekvenser av betydning, da det etter Rikstrygdeverkets opplysninger gjelder svært få tilfeller.

Forslaget *i punkt 9.2* om at overgangsstonad etter kapittel 15 faller bort i den utstrekning vedkommende mottar pensjons- eller trygdeytelser til livsopphold fra utlandet medfører en viss innsparing for folketrygden. Det er vanskelig å anslå noe beløp, da det ikke finnes noen oversikt over hvor mange som mottar overgangsstonad samtidig som de mottar ytelser til livsopphold fra utlandet.

Endringene medfører ikke administrative konsekvenser av betydning.

10 Presisering av at sosial- og helseinstitusjoner plikter å gi meldinger om innskriving og utskrivning av klienter uten hinder av taushetsplikt - folketrygdloven § 21-6 fjerde ledd

Departementet foreslår at folketrygdloven § 21-6 fjerde ledd presiseres slik at det klart går fram at sosial- og helseinstitusjoner kan gi pålagte rutinemessige meldinger om innskriving og utskrivning av klienter uten hinder av taushetsplikt.

Opphold i sosial- og helseinstitusjoner mv. kan føre til at løpende ytelser fra folketrygden skal reduseres eller falle bort. For å sikre rett ytelse gir slike institusjoner etter pålegg fra trygdens organer rutinemessige meldinger om innskriving og utskrivning av klienter.

Ved lov 21. desember 2000 nr. 125 ble folketrygdloven § 21-6 tilføyd et nytt fjerde ledd hvor denne meldeplikten presiseres. Se Ot.prp. nr. 9 (2000-2001) punkt 10. Forholdet til institusjonenes taushetsplikt ble ikke eksplisitt regulert, men meningen var at denne må vike for meldeplikten.

Forvaltningsloven § 13 b nr. 5 gir forvaltningsorganer adgang til å gi opplysninger til andre offentlige myndigheter om klientforhold selv om opplysningene er av følsom og personlig karakter og derved i seg selv undergitt taushetsplikt. Denne bestemmelsen gjelder imidlertid ikke for institusjoner som går inn under spesialisthelsetjenesteloven (se § 7-1 tredje ledd) og sosialtjenesteloven (se § 8-8 tredje ledd). Institusjoner under disse lovene har dermed taushetsplikt om klientforhold, også overfor offentlige myndigheter.

Plikten til å gi opplysninger må da vurderes etter forvaltningsloven § 13 f andre ledd som stiller opp som generell regel at bestemmelser etter særlov om adgang eller plikt til å gi opplysninger, ikke begrenser lovbestemt taushetsplikt med mindre vedkommende bestemmelse fastsetter eller klart forutsetter at taushetsplikten ikke skal gjelde. I Ot.prp. nr. 3 for 1976-77 om endringer i forvaltningsloven (regler om taushetsplikt m.m.) sies det bl. a. følgende om kollisjon opplysningsplikt - taushetsplikt (s. 160):

«Hvor det i en lov sies at en lege skal gi innberetning til offentlig myndighet om forhold som generelt er undergitt taushetsplikt, må det være klart at taushetsplikten må vike. I dette og i enkelte andre tilfelle ville en bestemmelse om opplysningsplikt ikke gi fornuftig mening dersom den skulle stå tilbake for taushetsplikt, og dette må tillegges avgjørende vekt.»

Rikstrygdeverket finner det hensiktsmessig bestemmelsen om meldeplikt suppleres med en direkte regulering av forholdet til taushetsplikten. Departementet er enig i dette.

Departementet foreslår derfor at folketrygdloven § 21-6 fjerde ledd suppleres slik at det klart går fram at de institusjoner som blir pålagt å gi rutinemessige meldinger om innskriving og utskrivning av klienter, plikter å gjøre dette uten hinder av taushetsplikt. Det vises til lovforslaget.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks. Endringen antas å ville virke forenklende i praksis. Endringen har ingen økonomiske konsekvenser.

11 Utbetaling av reisetilskott til arbeidsgiver - folketrygdloven § 22-3

Departementet foreslår at folketrygdloven § 22-3 endres slik at bestemmelsen også omfatter tilfeller der arbeidsgiver forskutterer reisetilskott etter utløpet av arbeidsgiverperioden for å dekke nødvendige ekstra transportutgifter etter folketrygdloven § 8-14.

Etter folketrygdloven § 8-14 kan det ytes reisetilskott i stedet for sykepenger. Hensikten med reisetilskottet er å gjøre det mulig for arbeidstaker å komme raskere tilbake i arbeid enn det ellers ville være mulig.

Dersom arbeidsgiver betaler full lønn under sykefravær som strekker seg utover arbeidsgiverperioden, gir folketrygdloven § 22-3 hjemmel til å refundere ytelsen til arbeidsgiver.

Det foreslås at folketrygdloven § 22-3 første ledd endres slik at bestemmelsen også gir hjemmel for utbetaling til arbeidsgiver i de tilfeller der arbeidsgiver forskutterer reisetilskott etter utløpet av arbeidsgiverperioden for å dekke nødvendige ekstra transportutgifter etter folketrygdloven § 8-14. Det vises til lovforslaget.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks. Endringen vil ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser.

12 Merknader til de enkelte paragrafene i lovforslaget

12.1 Endringer i folketrygdloven

Til § 5-20 første ledd

Bestemmelsen gjelder i dag stønad til spesielle helseinstitusjoner (helse-sportssentra). Endringsforslaget innebærer at bestemmelsen også skal gjelde for opptreningsinstitusjoner, og at det ikke lenger skal gis bidrag til opphold i opptreningsinstitusjoner med hjemmel i § 5-22. Hensikten er å gi en felles forskrift. Det vises til punkt 2.

Til § 6-3 første ledd bokstav d

Bestemmelsen gir i dag hjemmel til å gi grunnstønad til et medlem som på grunn av varig sykdom, skade eller lyte har nødvendige ekstrautgifter til nødvendig telefon, herunder mobiltelefon og teksttelefon. Endringen innebærer at folketrygden ikke lenger kan gi grunnstønad til mobiltelefon. Mobiltelefon tas ut av lovteksten. Se punkt 3.

Til § 8-29 andre ledd

Endringen innebærer at overskudd på utgiftsgodtgjørelse som blir ansett som en del av lønnsinntekt og dermed pensjonsgivende inntekt, tas med i sykepengegrunnlaget. Det vises til punkt 4.

Til § 8-46 andre ledd bokstav a

Endringen innebærer en presisering om at det kan ytes sykepenger under midlertidig sykedimittering. Se punkt 5.

Til § 8-49

Endringen i *første ledd* innebærer en utvidelse av personkretsen som har rett til sykepenger etter § 8-49. Endringen gir medlemmer i Statens Pensjonskasse utenom staten som mottar vartpenger etter lov om Statens Pensjonskasse § 24 tredje ledd rett til sykepenger på lik linje med medlemmer som mottar ventelønn etter lov om statens tjenestemenn § 13 nr. 6, eller dagpenger etter folketrygdloven kapittel 4.

Tredje ledd regulerer sykepengegrunnlaget for dagpenger og ventelønn. Bestemmelsen suppleres med vartpenger. Lovhenvisningene er sløyfet da første ledd har samme informasjon. Se punkt 6.

Til § 11-7 andre ledd

Bestemmelsen i folketrygdloven § 11-7 andre ledd bokstav a om trening og behandling i godkjent attføringsinstitusjon har i dag ingen praktisk betydning,

og tas derfor ut av lovbestemmelsen. Bokstavene b til e blir *nye a til d*. Endringen er kun av teknisk karakter for å få regelverket i overensstemmelse med de institusjonelle forhold. Se punkt 7.

Til § 13-2 nytt tredje ledd

Folketrygdloven § 13-2 gir en oversikt over hvilke ytelser og særskilte bestemmelser som gjelder for den som blir yrkesskadet. I et nytt *tredje ledd* foreslås en presisering av at et trygdekontors godkjennelse av en skade/sykdom som yrkesskade bare skal gjelde i forhold til de særytelser som trygdekontoret kan innvilge, jf. folketrygdloven § 20-2. Departementet forutsetter at medlemmet gjøres oppmerksom på slike begrensninger i vedtaket. Det vises til punkt 8.

Til § 15-11 andre ledd

Bestemmelsen regulerer stønad til barnetilsyn ved forbigående sykdom. Etter dagens ordlyd faller stønaden ikke bort før etter ett år når forsørgeren har en forbigående sykdom som hindrer utdanning, arbeid og tilmelding som reell arbeidssøker. Det innebærer at stønaden må være innvilget når sykdommen inntreffer. Bestemmelsens ordlyd «faller ikke bort før etter» erstattes med «gis i inntil». Endringen innebærer at stønad til barnetilsyn også kan gis når forsørgeren allerede har en forbigående sykdom når stønadstilfellet oppstår. Se punkt 9.1.

Til § 15-14 første ledd

Endringen innebærer at overgangsstønad til enslig mor eller far faller bort i den utstrekning vedkommende mottar pensjons- eller trygdeytelser til livsopphold fra utlandet. Bestemmelsen er noe omredigert. Se punkt 9.2.

Til § 21-6 fjerde ledd

Bestemmelsen gjelder institusjoners plikt til å gi rutinemessig informasjon til trygdeetaten om innskriving og utskrivning av klienter. Nytt *andre punktum* gjør det klart at meldeplikten går foran institusjonenes taushetsplikt. Det vises til punkt 10.

Til § 22-3 første ledd

Endringen innebærer at det gis hjemmel i loven om at arbeidsgiver som forskutterer reisetilskott etter arbeidsgiverperioden for å dekke nødvendige ekstra transportutgifter etter § 8-14 kan kreve reisetilskottet refundert fra folketrygden. Det vises til punkt 11.

12.2 Endring i lov 30. juni 2000 nr. 57 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd og i enkelte andre lover

Til § 11-8 andre ledd

Bestemmelsen i 11-8 andre ledd bokstav a om trening og behandling i godkjent attføringsinstitusjon har i dag ingen praktisk betydning, og tas derfor ut av lovbestemmelsen. Bokstavene b til f blir nye *a til e*. Endringen er kun av

teknisk karakter for å få regelverket i overensstemmelse med de institusjonelle forhold. Se punkt 6.

Sosial- og helsedepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endringer i folketrygdloven.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i folketrygdloven i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til lov om endringer i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-20 overskriften og første ledd skal lyde:

§ 5-20 *Opptreningsinstitusjoner og helsesportssentra m.m.*

Trygden yter stønad til dekning av utgifter til opphold ved godkjente opptreningsinstitusjoner og helsesportssentra m.m.

§ 6-3 første ledd bokstav d skal lyde:

–d) *til teksttelefonog i særlige tilfeller til vanlig telefon.*

§ 8-29 andre ledd skal lyde:

Godtgjørelser som helt eller delvis skal dekke utgifter i forbindelse med utførelsen av arbeidet, tas ikke med. Dette gjelder blant annet diettgodtgjørelse, bilgodtgjørelse, verktøygodtgjørelse og smussgodtgjørelse. *Overskudd på utgiftsgodtgjørelser regnes med og gis den verdien som nyttes ved forskottstrekk av skatt.*

§ 8-46 andre ledd bokstav a skal lyde:

–a) Sykepenger ytes fra og med dagen etter *dimittering.*

§ 8-49 første ledd skal lyde:

Til et medlem som mottar dagpenger under arbeidsløshet, eller som opp tjener ventetid, ytes det sykepenger fra og med den dag medlemmet blir arbeidsufør. Det samme gjelder for et medlem som blir arbeidsufør i et tidsrom da han eller hun mottar ventelønn etter tjenestemannsloven § 13 nr. 6 *eller vartpenger etter lov om Statens Pensjonskasse § 24 tredje ledd.*

§ 8-49 tredje ledd første punktum skal lyde:

Sykepengegrunnlaget fastsettes lik dagpengene pr. *uke, ventelønnen eller vartpengene.*

§ 11-7 andre ledd skal lyde:

Stønad ytes i form av tilskott *til*

- a) opplæring, trening og arbeidstilvenning ved skole, kurs, bedrift e.l.
- b) reise og flytting i forbindelse med attføring og nytt arbeid
- c) dekning av utgifter til medlemmets eller familiens underhold
- d) andre formål som har avgjørende betydning for å gjennomføre attførings-

tiltaket.

§ 13-2 nytt tredje ledd skal lyde:

Et trygdekontors godkjenning av en skade eller sykdom som yrkesskade gjelder bare i forhold til de særytelser som trygdekontoret kan innvilge, se § 20-2.

§ 15-11 andre ledd skal lyde:

Stønad til barnetilsyn *gis i inntil* ett år når forsørgeren har en forbigående sykdom som hindrer utdanning, arbeid og tilmelding til arbeidsformidlingen som reell arbeidssøker.

§ 15-14 første ledd skal lyde:

Overgangsstønad etter dette kapitlet faller bort i den utstrekning vedkommende mottarytelser til livsopphold fra folketrygden i form av pensjon eller overgangsstønad som gjenlevende ektefelle, alderspensjon, uførepensjon, foreløpig uførestønad, rehabiliteringspenger, attføringspenger eller *tilsvarende ytelser fra utlandet*. Det samme gjelder når vedkommende mottar avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3-19 sjette ledd.

§ 21-6 fjerde ledd nytt andre punktum skal lyde:

De som blir pålagt å gi slike meldinger, plikter å gjøre dette uten hinder av taushetsplikt.

§ 22-3 første ledd skal lyde:

En arbeidsgiver som betaler full lønn for et tidsrom da medlemmet har rett til en ytelse som skal sikre inntekt etter kapittel 8, 9 eller 14, kan kreve å få ytelsen utbetalt til seg. Arbeidsgiveren skal *i tillegg* ha refundert innbetalt arbeidsgiveravgift av et beløp som svarer til trygdeytelsen. *Arbeidsgiver som forskutterer reisetilskott for å dekke nødvendige ekstra transportutgifter etter § 8-14, kan også kreve reisetilskottet utbetalt til seg.*

II

I lov 30. juni 2000 nr. 57 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd og i enkelte andre lover gjøres følgende endring:

§ 11-8 andre ledd skal lyde:

Stønaden ytes i form av tilskott *til*

- a) opplæring, trening og arbeidstilvenning ved skole, kurs, bedrift e.l.
- b) reise og flytting i forbindelse med attføring og nytt arbeid
- c) dekning av utgifter til barnetilsyn
- d) nødvendige ekstrautgifter til bolig på attføringsstedet
- e) andre formål av avgjørende betydning for gjennomføringen av attførings-tiltaket.

III

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

1. Endringene i folketrygdloven §§ 6-3, 8-29, 8-46, 11-7, 13-2, § 21-6 fjerde ledd og § 22-3 trer i kraft straks.
2. Endringene i folketrygdloven § 8-49 trer i kraft straks og gis virkning også når arbeidsuførheten har oppstått før lovens ikrafttredelse.
3. Endringen i folketrygdloven § 5-20 trer i kraft 1. juli 2001.
4. Endringene i folketrygdloven §§ 15-11 og 15-14 trer i kraft 1. august 2001.
5. Endringen i lov 30. juni 2000 nr. 57 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd og i enkelte andre lover § 11-8 trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

